

ПРОТОКОЛ

№ 76

гр. Пловдив, 14.02.2024 г.

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ПЛОВДИВ, 3-ТИ ТЪРГОВСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на четиринадесети февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Георги В. Чамбов

Членове: Радка Д. Чолакова
Антония К. Роглева

при участието на секретаря Нели Б. Богданова
Сложи за разглеждане докладваното от Радка Д. Чолакова Въззивно търговско дело № 20245001000011 по описа за 2024 година.
На именното повикване в 10:08 часа се явиха:

За ЖАЛБОПОДАТЕЛЯ П. ЕООД, редовно призован, се явяват **адв. М. Т. и адв. А.**, редовно упълномощени от по-рано, както и **адв. А. П.**, упълномощен от днес.

ОТВЕТНИЦИТЕ Н. Л. В., М. К. В. и Л. К. В., редовно призовани, не се явяват. Вместо тях се явява **адв. С. Д.**, редовно упълномощен.

Адв. Т.: Да се даде ход на делото.

Адв. А.: Да се даде ход на делото.

Адв. П.: Да се даде ход на делото.

Адв. Д.: Да се даде ход на делото.

Съдът намира, че не са налице процесуални пречки за даване ход на делото в днешното съдебно заседание, поради което

О П Р Е Д Е Л И:

ДАВА ХОД НА ДЕЛОТО

ДОКЛАДВА се постъпилата въззивна жалба.

Обжалва се постановеното решение по т.д. № 419/2021 г. на ПОС в осъдителната му част, с която съдът е осъдил жалбоподателя да заплати на трите наследници на покойния В. по 804 622,92 лева - равностойността на дружествен дял на съдружника в дружеството П. ЕООД, починал на 26.03.2021 г., както и по 6318,13 лева - обезщетение за забава върху посочен в решението период и главница. Присъдени са и разноски.

Жалбоподателят счита, че постановеното решение е неправилно и незаконосъобразно, като е изложил подробни съображения и оплаквания,

които са свързани с това, че не е възприет от окръжния съд вариант на ССЕ, който да е съобразен със закона – чл. 125 ал. 3 ТЗ. Счита, че заключението, въз основа на което съдът е присъдил равностойност на дружествен дял, се основава на пазарна стойност на недвижимите имоти, които са по съдебно-оценъчна експертиза на вещото лице Б., т.е. неправилно почива на индексирани пазарни цени, че неправилно е определен собственият капитал, както остатъчната стойност. Неправилно са взети предвид липсващите бракувани активи и са включени в стойността на дяла на съдружника, както и са включени по същия начин отписаните вземания. Изложил е и съображения за това, че следва да се възприеме друг вариант, изготвен от комплексната експертиза, а именно по негова задача втори вариант, като го е посочил точно в решението. Изложил е съображения относно лихвата за забава и то за началния момент, като счита, че неправилно е определен началният момент, от който е присъдена. Моли да се отмени първоинстанционното решение, като се отхвърли искът по чл. 125 ал. 3 ТЗ. Евентуално, моли да се постанови решение, с което се уважи исковата претенция по варианта, посочен в жалбата, включително законната лихва.

Направено е доказателствено искане да се изслуша вещото лице И. С., като са посочени 4 въпроса, на които да отговори, а при условия на евентуалност да бъде допусната допълнителна ССЕ, като са посочени четирите въпроса, на които да отговори вещото лице – същите, за които се иска изслушването на вещото лице.

Срещу въззивната жалба е постъпил отговор, в който същата се оспорва, като е отговорено подробно на направените оплаквания. Моли се да не се уважават доказателствените искания, като се потвърди обжалваното решение.

По делото е постъпила и въззивна жалба от жалбоподателя П. ЕООД против постановеното решение за допълване на основното решение по реда на чл. 250 ГПК, която е във връзка с направеното възражение за прихващане, като се моли да бъде отменено и, евентуално, с крайния акт да се произнесе съдът по възражението за извънсъдебно прихващане.

Срещу въззивната жалба е постъпил отговор, в който се счита същата за неоснователна.

Адв. Т.: Нямаме възражения по доклада. Поддържам въззивната жалба. Поддържаме доказателственото искане.

Адв. А.: Нямаме възражения по доклада. Поддържам въззивната жалба. Поддържаме доказателственото искане.

Адв. П.: Нямаме възражения по доклада. Поддържам въззивната жалба.

Адв. Д.: Нямам възражения по доклада.

Оспорвам въззивната жалба. Поддържам депозирания от нас отговор на въззивна жалба. Нямаме искания. Няма да сочим доказателства.

Оспорваме доказателственото искане по изложените в отговора съображения.

Съдът намира, че следва да остави без уважение направеното доказателствено искане, както основното, така и евентуалното, тъй като не намира необходимост да бъде изслушано вещото лице по поставените въпроси във въззивната жалба, а също така заключенията на вещото лице счетоводител са приети от съда, като не са оспорени от страните. Същото е дало обстойни отговори на поставените въпроси и съдът може да намери отговори на поставените въпроси, поради което няма нужда да бъде изслушвано.

Отделно от това, не следва да се уважава и евентуалното искане, тъй като няма направени възражения пред първоинстанционния съд срещу заключението. Искането е преклудирано по смисъла на чл. 266 ГПК.

По поставените въпроси съдът ще отговори с решението си по съществото на спора. Ето защо

О П Р Е Д Е Л И:

ОСТАВЯ без уважение доказателственото искане - основно и евентуално.

Адв. Т.: Нямаме други искания. Представям списък на разноси, ведно с договор за правна защита.

Адв. Д.: Нямам други искания. Представям списък на разноси. Не правя възражение по списъка на жалбоподателя.

Адв. Т.: Нямаме възражения по списъка на ответника.

Съдът

О П Р Е Д Е Л И:

ПРИЛАГА списъци на разноси.

ПРИКЛЮЧВА СЪДЕБНОТО ДИРЕНЕ

ДАВА ХОД НА УСТНИТЕ СЪСТЕЗАНИЯ

Адв. Т.: Уважаеми апелативни съдии! Настоящият казус има два аспекта: морален и правен.

Накратко ще се спра на моралния аспект на казуса - в нито един момент нашият клиент г-н С. не е искал да ошети по какъвто и да е начин наследниците на починалия му съдружник В.. В крайна сметка, дружеството П. ЕООД съществува и има история повече от 30 години. Напротив, колегата, както и наследниците са запознати с тежкото здравословно състояние на нашия клиент г-н С., който вече е на легло, с много тежка диагноза, за жалост. Прогнозите са лоши. Винаги, дори и в този момент г-н С. е искал да уреди въпроса приживе, за да не остави задълженията да тежат на дружеството и, респективно, на неговите наследници. Неговата воля е била и е да получат справедливо обезщетение. В знак на неговата добра воля преди стартирането на процеса той извършва плащане по сметките на наследниците - и то на тяхната майка, в размер на 1 600 000 лева, без да има никаква правна сигурност, без да има подписано споразумение. Той извършва превод на 1 600 000 лева. Няма кой нормален бизнесмен да плати такава сума, без да

има споразумение насреща, което говори за волята и желанието му да получат справедливо обезщетение тези хора. Истината е, че той е разчитал на тяхната коректност и че няма да се стигне до този процес. Де факто обаче, с получените пари наследниците образуват и финансират цялото това дело. Вследствие на делото прогресираща и заболяването му, а за капак получаваме и жалба за безстопанственост - безстопанственост в собственото му дружество от страна на наследниците. Миналата седмица разследващ полицай го разпитва на легло в болница „К.“ нашия клиент, по подадената жалба на наследниците. Не мога да не спомена и сигналите в Н** и всички извършени проверки на дружеството, които не са констатирали нито едно нарушение. Дори относно сигналите, касаещи подписаните вземания. Проверките от Н** са приключили, без да констатират никакво нарушение на вписванията; дори констатират, че правилно е внесен данък в размер 84 000 лева за направените отписвания от П. ЕООД. Клиентът ми иска единствено да получи справедливо обезщетение, но не е съгласен да не му бъдат извивани ръцете, затова сме тук пред вас, за да решите справедливо какво е и какво трябва да бъде обезщетението за наследниците.

Относно правния аспект на казуса, пак се връщам на справедливото обезщетение и считам, че в решението на окръжния съд няма нищо справедливо. ОС е направил компилация, ако мога да се изразя с кулинарен термин, един миш маш. На първо място, допусна оценъчна експертиза на всички активи (не само на недвижимите имоти), въпреки че това противоречи на съдебната практика, която ясно е определила, че не трябва да се търсят пазарните стойности на активите. След като беше допусната, вещото лице направи пазарна оценка. От нея е извадена балансовата стойност на активите. Какво приема съдът? Изважда балансовата стойност на активите и получената разлика е добавена към формирания вече собствен капитал. Отделно са добавени отписаните вземания на дружеството, който въпрос е спорен, правен и ще го решите по същество: дали следва да се добавят отписаните вземания или не. Но по този подход, който правим, се е стигнало до увеличаване на собствения капитал до нереално високи стойности. В случая този подход е недопустим при едно работещо дружество. Защо? – тъй като не се извършва ликвидация на активите и не търсим ликвидационния дял, напротив, дружеството продължава да съществува и функционира. Няма законово основание при определяне на чистото имущество на дружеството при действащо предприятие, активите да бъдат взети по пазарна стойност, респективно, тук не е трябвало да се добавя разликата върху вече формирания собствен капитал. Защото той е правилно формиран със стойността на активите по тяхната историческа цена, както вещото лице счетоводител посочи. Всички активи са осчетоводени към момента на тяхното възникване или придобиване в баланса на дружеството. Действително, балансовите стойности на дълготрайните активи не отразяват реалните пазарни цени и това води до несправедливост при уреждане на имуществените отношения, когато има напуснал или починал съдружник, но такова е законовото положение, с което окръжният съд не се е съобразил. Такава е и съдебната практика.

По отношение на отписаните и опростени вземания, които също е добавил съдът, спорът е правен и Апелативният съд ще реши дали да ги добави или не към формирания собствен капитал. Ние сме изложили аргументи защо не следва да бъдат добавени. Ще маркирам най-силния аргумент в подкрепа на нашата теза. В заключението на допълнителната ССЕ вещото лице С. е констатирало: „Редовно е приключена счетоводната 2021 година. Направено е увеличение на финансовия резултат с размера на отписаните вземания. Начислен и внесен е корпоративен данък. Тези операции са на светло, дружеството не е укрило тези сделки и е заплатило дължимия данък на фиска. Няма никаква правна и житейска логика да правиш фиктивни сделки и след това да платиш дължимия данък.

На следващо място, допълнително, като „бонус“ към неправилно формирания собствен капитал, съдът добавя липсващите бракувани активи. Тук вече се получава изкривяване на целия баланс. Тъй като бракуваните ДМА са извадени от употреба, съвсем нормално е тези активи да са липсващи. В конкретния случай, тъй като те не са били налични, защото са изведени от употреба, а колегата е поставил задача на оценителя да ги оцени, те са включени в дела на починалия съдружник по инвентарна книга. Вещото лице е взело една инвентарна книга, описва ги всички, определя една стойност и ги включва. Така обаче се получава и това довежда до повторна покупка на едни и същи активи, защото те се вкарват отново в патримониума на дружеството като чисто нови към дата 31.03.2021 г., при положение че са били придобити много назад във времето – 2007, 2008, 2009 г. и са амортизирани. Това вече води до некоректни и нереални стойности при изчисляване на дружествения дял. Във всички случаи, отвъд мнението на окръжния съд, за правилната счетоводна операция няма никакво значение каква е съдбата на бракуваните вече активи, които са извадени от баланса на дружеството. Едни от тях са продадени за скрап, други се използват за резервни части и т.н. Но това няма как да влияе на балансовото отразяване към 31.03.2021 г. Важен е изводът на вещото лице в откритото съдебно заседание на 06.10.2022 г., че няма задбалансови записвания на активи на дружеството, което е още индиция, че всички счетоводни записвания са били редовни.

С оглед направения от нас кратък анализ, моля да кредитирате само варианти на комплексната експертиза, които не почиват на пазарните стойности на активите. Такива са отговорите на т. 3 от заключението, на стр. 9 и стр. 10 от комплексната ССЕ. Вещото лице е обяснила как е стигнала до тези резултати - тя е взела само амортизационната остатъчна стойност на всички тези активи, което е правилното по закон, и ги е добавила към баланса, за да формира крайното число. Изключва изцяло пазарната оценка, взима амортизационния период и това е едно от действията на вещото лице. И те казват, че са стигнали до нова балансова стойност на активите в отговора в зала, като на нашия въпрос отговаря вещото лице счетоводител, казва „Не е ползвана пазарност. Стъпили сме само на счетоводните данни“.

По отношение на лихвата, за началния момент - този момент и

становището на окръжния съд, че трябва поканата, би било правилно, ако нямаше дружествен договор, в който да е определен краен срок за изплащане на вноската в капитала на дружеството, а то е 3 месеца от настъпване на смъртта. Тъй като за нас има 3-месечен срок, то началният момент на забавата е след изтичането на тези 3 месеца за дружеството – 27.06.2021 г., за начисляване на законната лихва.

Ние се позоваваме и на кредиторна забава, защото неколнократно се опитвахме да получим банкова сметка, по която да наредим първоначалната сума от 1 600 000 лева и последващата сума. Първия момент, в който получихме такава сметка, е чак след завеждане на иска и това се случва на 27.09.2021 г. Приемаме за нас, че изпадаме в забава от 28.09. и то по отношение само по сумата предмет на делото, говорим за спорната сума. За нас правилната дата на забавата е 28.09.2021 г.

Моля да се произнесете по пропуснатото възражение за прихващане за сумата от 25 000 лева, като държим да бъде намалена от крайната стойност на дела на наследниците. Претендираме присъждане на разноски. Направили сме го с молба от 26.11.2021 г.

Адв. П.: Придържам се към доводите на колегата Т. и изложеното във въззивната жалба. Ще изложа и следното. Подготвил съм и подробни писмени бележки.

Предмет на обжалваното решение са един главен иск и три акцесорни; претендирана лихва за забава до завеждане на делото; законна лихва от завеждане на делото и претенция за адвокатско възнаграждение. Специфичното е, че трите акцесорни иска са изначално неоснователни, на свое собствено основание, без значение главният иск дали ще бъде преценен като основателен или не.

По отношение на лихвата за забава, освен двата довода на колегата, които изложи току-що, има още един довод. Както към момента на поканата - 17.05.2021 г., така и към 22.05.2021 г., когато е изтекъл 5-дневният срок в поканата, така и към 08.06.2021 г., когато е заведено делото, размерът на претенцията в главния иск не е бил ясен, поради обстоятелството че към този момент, юни месец 2021 г. главното вземане все още не е било изискуемо и ликвидно, тъй като не е било ясно по размер нито за патримонт, нито за претендиращия това вземане, което е причина в тази така наречената поканата – казвам така наречена, тъй като нито е посочен размер на претенцията, нито е посочена банкова сметка, по която да се изплатят тези милиони. Всички знаем, че претендираните милиони няма как да се дадат в брой и е необходимо съдействие от кредитора. Според практиката на ВКС обаче, ликвидността на вземането на ищците, а сега въззиваеми, настъпва не когато те са предявили поканата, а когато това вземане е станало изискуемо и ликвидно, а това настъпва след приемане на ГФО и необходимия счетоводен баланс, междинен, към датата, последния ден от прекратяване на членството и правоотношенията на починалия В. В.. Това се е случило към август месец, поради което претендираната лихва за забава от 22 май до 07 юни е неоснователна на свое собствено основание и окръжният съд, като не се е

съобразил с тези обстоятелства, е постановил в тази част неправилно решение.

По отношение на законната лихва от 08 юни - датата на завеждане на делото, окръжният съд, в изключително противоречие с практиката на ВКС, е присъдил законна лихва от 08.06.2021 г. върху главница от 4 000 000 лева, която е намалена с 1 600 000, т.е. върху главница от 2 400 000 лева. Само че ОС - Пловдив не се е съобразил с практиката на ВКС, включително и ТР, според което в случай като настоящия, когато претенцията е предявена като частичен иск 80 000 лева от 2 000 000 лева, впоследствие от 4 000 000, то тогава законната лихва може да се претендира и следва да бъде присъдена не от момента на завеждане на частичния иск, а от момента на подаване на молбата за увеличение на иска, което в настоящия случай се е случило на 16.02.2023 г., т.е. година и половина след завеждане на делото.

По отношение на третия акцесорен иск, който също е неоснователен на свое собствено основание, окръжният съд не се е съобразил, че платените разноси са заплатени на Адвокатско дружество „Д. и партньори“. В случая обаче колегата С. Д. не представлява ищците в качеството на преупълномощен от Адвокатското дружество на самите партньори, а на база допълнително представено пълномощно, с което са отстранени нередовности, за които на ищците е било указано да отстранят. Изискано е било актуално състояние на Адвокатско дружество, за да стане ясно, че не е еднолично и при това положение е необходимо задължително преупълномощаване от адвокатското дружество към адв. С. Д., каквото препупълномощаване няма и към настоящия момент. Т.е. колегата Д., като представляващ страните на база на свое пълномощно, не могат да се претендират заплатени разноси в полза на адвокатско дружество.

По отношение на главния иск ще бъде кратък. Считам, че има съществено противоречие с практиката на ВКС, което е лесно установимо, а именно ОС Пловдив, при уважаването на главната претенция изобщо не се е съобразил с константата практика на ВС, според която ако се претендира нередовност на счетоводните записвания и се оспорва представения счетоводен баланс, в тежест на ищците е било да ангажират доказателствени средства - вещи лица, които да изготвят нов счетоводен междинен баланс. Такъв нов счетоводен междинен баланс и до настоящия момент по делото няма. Всички 12 заключения, които са по делото, могат да бъдат наречени по всякакъв друг начин, но не представляват счетоводен междинен баланс, със изискуемите реквизити, според ЗС и ТЗ – начален и краен период. Отделно от това, правната уредба е уредила принципна съотносимост между балансите. Специфичното тук е, че от ищците в първоинстанционното производство, освен междинен баланс до 31.03.2021 г., е представен годишен баланс на П. ЕООД към 31.12.2020 г. Дори да приемем, че са оспорени междинните баланси, които те са представили, отделен е въпросът дали е процесуално допустимо една страна да представи документ, който тя да си оспори и на базата на това оспорване да ангажира доказателства, но годишният баланс на П. ЕООД от 2020 г., в който изрично е установен общ актив от 5 200 000 лева,

не е оспорен и до настоящия момент. Поради тази причина, ако на П. ЕООД общият актив към 31.12.2020 г. е 5 200 000 лева , остава неясно и необоснован изводът на ОС Пловдив как установява, че 3 месеца по-късно чистият актив е 8 500 000 лева. Само стойността на чистия е с 3 000 000 лева повече, отколкото към 31 декември, който не е оспорван. Поради което тези изводи са необосновани. В писмените си бележки съм изложил доводи защо тези експертизи не следва да бъдат приемани и защо необосновано ОС Пловдив е ползвал данните от тези експертизи, като поддържам и доводите, изложени във въззивната жалба, че е абсолютно недопустимо да се използват при оценка по пазарен начин на активите на дружеството.

Представям писмени бележки с подробни доводи. Поддържам искането на колегата за присъждане на разноски.

Адв. Т.: Само едно становище по отношение на колегата.

Разграничаваме се категорично с колегата А. от становището на колегата П.. Категорично твърдим, че това са правилните заключения и това е новата балансова стойност, която следва да ползвате - подвариантът е преценка на съда.

Адв. Д.: Уважаеми апелативни съдии! След толкова пледоарии ще бъде много кратък.

Аз също ще разделя пледоарията на два аспекта – морален и правен.

На първо място ще засегна моралния аспект. След като почива наследодателят, моите клиенти и доверители се опитват да влязат във връзка с останалия съдружник и се опитват да станат съдружници в дружеството. Той не ги допуска - това е негово право. Но се поставя следващият въпрос - да изплати дела на починалия съдружник. Колегата каза, че имал желание обезщетение, но обезщетение, каквото той реши, без да се съобрази със законовите изисквания и т.н. Той им предлага едно обезщетение от 600 000 лева, което само по баланса към онзи момент, както стана ясно, е 5 милиона и нещо. Спорната точка остават отписаните вземания и бракуваните липсващи активи. Отписаните вземания ПОС ги е присъединил правилно, те са с фирми, в които С. е бил управител – управител на две фирми отписва задълженията, които остават в П. ЕООД. Това би било добре, ако няхахме Общо събрание и тъй като става ясно, че няма нито Общо събрание, нито съгласие на съдружник, нито оправомощаване. Всички такива документи са оспорени от нас като заповед за инвентаризация и други подобни.

По отношение на бракуваните липсващи активи, колегата казва, че те са изведени от експлоатация, но самият той казва, че част от тях са продадени на скрап. Всички други липсващи или са продадени на скрап, или след бракуването те някъде са отишли, но те имат някаква стойност. И дори и 1 лев да е стойността, продадена на скрап, трябва да бъде осчетоводен. А такова осчетоводяване липсва. Вещото лице в съдебно заседание на 13.05.2022 г., заявява, че не са спазени разпоредбите на чл. 28 от ЗС и Националния счетоводен стандарт 4, не е извършена надлежна оценка на активите. Такава оценка е извършена с експертизата пред вас, приета на 17.02.2023 г. -

комплексна оценителна ССЕ, изготвена от И. С. – икономист счетоводител и Т. Б. – инженер, икономист и оценител.

В тази връзка ще ви моля да оставите решението на първоинстанционния съд като правилно и законосъобразно.

По отношение на колегата П., че представлявам в лично качество дружеството - аз съм управител на дружеството и ми звучи нелогично да преупълномоща сам себе си да представлявам клиента си. В такъв случай считам, че тези доводи не следва да се приемат.

Моля да потвърдите изцяло решението на първоинстанционния съд като правилно и законосъобразно, да отхвърлите жалбата и присъдите направените деловодни разnosки. Благодаря!

Съдът

О П Р Е Д Е Л И:

ПРИКЛЮЧВА УСТНИТЕ СЪСТЕЗАНИЯ

ОБЯВИ, че ще се произнесе с решение в срок.

ПРОТОКОЛЪТ се изготви в съдебно заседание.

ЗАСЕДАНИЕТО се закри в 10:47 часа.

Председател: _____

Секретар: _____